

Sygn. akt I PK 309/05

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski (sprawozdawca)

SSN Herbert Szurgacz

w sprawie z powództwa M. W.

przeciwko F. Spółce Akcyjnej w C.

o odszkodowanie pieniężne i odprawę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 czerwca 2006 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Spółecznych w C.

z dnia 19 września 2005 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego
Sądowi Okręgowemu - Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Spółecznych
w K.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2003 r., Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo M. W. przeciwko Przedsiębiorstwu Energetycznemu Systemy Ciepłownicze S.A. o odszkodowanie i odprawę.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 10 marca 2004 r., zmienił wyrok Sądu Rejonowego i zasądził na rzecz powódki od strony pozwanej kwotę 12.000 zł tytułem odprawy oraz kwotę 38.304 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z naruszeniem przepisów o wypowiedzaniu umów, oddalając apelację powódki w części dotyczącej dodatkowej odprawy w wysokości 9-miesięcznego wynagrodzenia.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 11 lutego 2005 r., I PK 178/04, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w punktach 1 i 3 oraz przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19 września 2005 r. zmienił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 19 listopada 2003 r. w części (pkt 1 i 2) w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 12.000 zł tytułem odprawy oraz kwotę 38.304 zł odszkodowania za naruszające przepisy wypowiedzenie umowy o pracę.

Wyrok ten skargą kasacyjną zaskarżyła strona pozwana, która zarzuciła naruszenie: 1) art. 45 § 1 i 2 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p. przez uznanie, że wypowiedzenie warunków umowy o pracę narusza przepisy o wypowiedzaniu umów; 2) art. 10 w związku z art. 1 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy przez uznanie, że w zakładzie pracy strony pozwanej nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi lub technologicznymi oraz że przyczyny te stanowiły wyłączny powód uzasadniający rozwiązanie stosunku pracy z powódką; 3) art. 8 k.p. przez uznanie, że żądania powódki nie stanowią

nadużycia prawa podmiotowego; 4) art. 20 Konstytucji RP przez nieuwzględnienie słusznego interesu pracodawcy; 5) art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozagę nieważność postępowania. Sąd Najwyższy stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji zachodzi nieważność postępowania, gdyż skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Zaskarżony wyrok został bowiem wydany w składzie trzech sędziów zawodowych, któremu przewodniczyła sędzia Sądu Okręgowego w C., a członkami składu orzekającego było dwoje sędziów Sądu Rejonowego w C., delegowanych przez Ministra Sprawiedliwości do pełnienia czynności w Sądzie Okręgowym w C. na podstawie art. 77 § 1 i 46 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.). Zgodnie z art. 46 § 1 zdanie pierwsze Prawa o u.s.p., w składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia innego sądu. Przepis ten nie przewiduje żadnych wyjątków, gdyż takie dotyczą jedynie możliwości przewodniczenia w składzie orzekającym (według art. 46 § 1 zdanie drugie i trzecie Prawa o u.s.p., sędzia sądu niższego nie może być przewodniczącym składu sądu, ale Minister Sprawiedliwości może przyznać sędziemu sądu rejonowego, delegowanemu do sądu okręgowego, prawo przewodniczenia w sprawach rozpoznawanych przez ten sąd w pierwszej instancji, w składzie jednego sędziego i dwóch ławników albo w składzie jednego sędziego). Rozpoznanie sprawy w postępowaniu apelacyjnym następuje w składzie trzech sędziów zawodowych (art. 367 § 3 zdanie pierwsze k.p.c.). Oznacza to, że sąd okręgowy rozpoznaje apelację w składzie trzech sędziów zawodowych, w którym może brać udział tylko jeden sędzia sądu rejonowego delegowany do pełnienia czynności w sądzie okręgowym. Wydanie przez sąd okręgowy wyroku rozpoznającego apelację w składzie orzekającym, w którym brało udział dwóch sędziów sądu rejonowego narusza art. 46 § 1 Prawa o u.s.p., jest to więc skład sprzeczny z przepisami prawa, co oznacza nieważność postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Nieważność postępowania ze względu na skład sądu orzekającego

sprzeczny z przepisami prawa (art. 379 pkt 4 k.p.c.) zachodzi bowiem nie tylko, gdy zostaną naruszone dotyczące tego przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, ale również, gdy zostaną naruszone przepisy ustrojowe (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2004 r., III SK 26/04, OSNP 2005 nr 5, poz. 72).

Z tych względów zaskarżony wyrok podlegał uchyleniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. Z uwagi na rodzaj stwierdzonego naruszenia prawa, które miało miejsce przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Najwyższy uznał za celowe przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na mocy art. 108 § 2 k.p.c.

/tp/